

Školský vzdelávací program pre 1.ročník hudobného odboru nižšieho sekundárneho vzdelávania

I. stupňa základného štúdia

Predmet : Spev

Názov predmetu	Spev
Časový rozsah	1, 5 hodiny týždenne
Ročník	prvý ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania
Učebný plán	č. 7
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Kód a názov odboru štúdia	hudobný odbor
Stupeň vzdelania	Prvý - ISCED 2B
Dĺžka štúdia	štyri roky
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Milena Bančejová
Schválené	27. júna 2013

Charakteristika predmetu:

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka. Spevnosť je meradlom hudobnosti národa a bohatstvo ľudových piesní je doklad i základ jeho hudobnej kultúry. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje v jeho vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánrov v skladbách sólových, komorných i zborových. Udržiavanie a rozvíjanie speváckej tradície národa prostredníctvom hlasovej a speváckej výchovy poskytovaním základov hudobného vzdelania nadaným záujemcom je úloha speváckych oddelení Zuš . Poslaním predmetu hlasovej výchovy spev, je rozvíjať hudobné cítenie, vkus a kultivovaný spevácky prejav. Pestovať vzťah žiaka ku klasickému prejavu hlasovej kultúry. Smerovať žiaka k schopnosti samostatného štúdia, prehlbovať nadobudnuté schopnosti, vyvíjať kreativitu výberu skladieb. Začleňovať do komorných telies- spolupráca so zborom Pro musica a s folklórnou speváckou skupinou Čerkotky . Pestovať hudobnú pamäť, využívať ťažšie hlasové cvičenia podporujúce rozsah. Rozširovať výrazové schopnosti žiaka , vcítenie sa do charakteru a textu piesne . Povzbudzovať tak herecky prejav a emocionálne podanie piesne . Úlohou predmetu je vzdelávať a formovať jedinca, a viesť ho ku krase klasického spevu .

Ciele vyučovacieho procesu:

Všeobecné: Pestovať prirodzený, nenásilný spev s použitím správneho dýchania a využitia hlasových registrov. Rozširovať rozsah a prehĺbovať cítenie v speve.

Špecifické: Uplatňovať správne spevácke návyky.

Spolupráca s klaviristkou – žiak študuje skladbu s dôrazom na presný zápis dodržiavaním predohry, medzihry a dohry piesne.

Kognitívne – Poznať základy hlasovej hygieny. Oboznámiť s problémami počas mutácie, poznávať diela rôznych období a rôznych spôsobov spevu, porovnávať štýly.

Socio-afektívne – pracovať s výrazom a mimikou tvare, pracovať so zrkadlom a sledovať herecky prejav.

Psycho-motorické – správny postoj počas spevu, pozorovať držanie tela pred zrkadlom a pestovať tak príjemné pôsobenie speváka počas prednesu piesne. Podporovať správne návyky otvárania úst, uvoľnenia brady, ktoré žiak pestuje sebaopozorovaním. Kontakt s publikom a pocitmi ktoré sprevádzajú verejne vystúpenie.

Správne dýchanie, precvičovanie rebrovo – bránicového vdychu. V hlasovej výchove pokračujeme v tvorení tonu vo vyšších polohách s použitím hlavovej rezonancie. Hlasové cvičenia zamerané na hlavovú rezonanciu. Viest' žiaka v uvoľneniu a dobrému pocitu počas spevu v triede i na verejných vystúpeniach.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete SPEV využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu aby žiaci vedeli:

- zaspievať pieseň na verejných vystúpeniach
- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej a non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane svojmu veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi,
- adekvátne reagovať na bežné prejavy neverbálnej komunikácie, vyjadrovať svoj názor
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie
- vedieť hodnotiť vlastný výkon i výkon iných interpretov

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Pri rozvíjaní tejto kľúčovej kompetencie výučba smeruje k tomu, aby žiaci mali:

- schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výchovné koncerty, súťaže),
- schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov
- rozvíjať v žiakovi prostredníctvom divergentných tvorivých úloh logiku, fantáziu a intuíciu a schopnosť hľadať rôzne objavné a nápadité varianty

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli:

- samostatne vyhľadávať a efektívne využívať učebné a informatívne zdroje z internetu. Za týmto účelom má každý žiak prístup k internetu a wifi pripojeniu v budove ZUŠ. V budúcnosti škola zabezpečí interaktívnu tabuľu, čo poslúži ako motivácia a rozvíjanie záujmu žiakov o spoznanie nových spôsobov učenia sa,

- využívať digitálne spracovanie hudby, elektronické hudobné nástroje, edukačné hudobné programy – porovnávanie interpretácie piesne , árie v podaní rôznych spevákov .

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- efektívne si osvojiť poznatky a študijné návyky,
- zhodnotiť svoj pokrok, akceptovať spätnú väzbu a uvedomiť si svoje rozvojové možnosti,
- uplatňovať základy rôznych techník učenia sa
- pracovať trpezlivo a vytrvalo ísť za svojim cieľom
- pestovať pevnú vôľu

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Vo vyučovacom predmete spev využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto

kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- rozpoznávať problémy v priebehu ich hudobného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (metódy samostatnej práce, autodidaktické metódy, metódy problémové a pod.)
- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri ich hudobnom vzdelávaní,
- posudzovať riešenie daného vzdelávacieho problému (interpretačného alebo produktívneho) z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému
- v hlasovej technike sa môžu objaviť viaceré problémy , ktoré si vyžadujú trpezlivosť . žiak môže preklenúť hlasové problémy – istý čas nespievať , nechá hlas odychuť a zregenerovať .
- Zvládať trému počas vystúpenia .

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti,
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať,
- účinne spolupracovať v skupine, podieľať sa na vytváraní triednych, skupinových a celoškolských pravidiel a dodržiavať dohody,
- ochotne prijímať nové nápady, prípadne sám prichádzať s novými nápady a postupmi, diskutovať o nich, prispievať k spoločnej práci,
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahoch,

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor,

- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
- byť tolerantní a empatickí k prejavom iných kultúr.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy speváckej techniky 2. Základy dychovej opory a dýchania	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko –syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
4. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy speváckej techniky 2. Základy dychovej opory – reberno bránicové dýchanie	Podľa výberu učiteľa	- videotecnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
3. Hudobno-teoretické poznatky	Podľa výberu učiteľa . Smutná – Vlková – Metodika spevu	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica

	1. – 2			
4. Hudobno-výrazové prostriedky	Podľa výberu učiteľa	- videotechnika, CD, DVD		internet

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Základy speváckej techniky 2. Základy dychovej opory	Učiť žiaka ovládať: správne návyky speve <ul style="list-style-type: none"> • správny postoj • držanie tela • dýchanie • nasadenie • tvorenie tónu • Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu. • pomocou dychovej opory preklenúť problémy ktoré môže v tomto veku spôsobovať mutácia 	Žiak si má osvojiť: Správne návyky pri speve <ul style="list-style-type: none"> • držanie tela • rebrovo-bránicové dýchanie • správne otváranie vokálov a artikulácia • Návyky pre zvládnutie mutačných problémov - poznáním základov hlasovej hygieny . 	Žiak zvládol: základné návyky pri speve <ul style="list-style-type: none"> • postoj • držanie tela • dýchanie • tvorenie tónu • otváranie úst a artikuláciu - pomocou dychovej opory a speváckej techniky svoj hlas v čase mutácie	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných speváckych návykov • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedna besiedka, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert

3. Hudobno- teoretické poznatky	Učiť žiaka ovládať: Obdobia v ktorých vzniklo hudobné dielo a všímať základné znaky obdobia .	Žiak si má osvojiť: Dejiny hudby a vytvárať tak medzipredmetový vzťah s interpretáciou piesne.	Žiak zvládol: Piesne a tvorbu skladateľa .	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie hudobného zápisu • pochvala, povzbudenie, kritika • sebahodnotenie
4. Hudobno- výrazové prostriedky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristiku tónu • silu tónu: dynamika • rozoznávanie intervalových vzdialeností medzi tónmi: výška tónov • rozoznávanie rôznych farieb tónov v hlasovom registri 	Žiak si má osvojiť: rozlíšiť na tóne jeho: <ul style="list-style-type: none"> • silu, dynamické rozdiely: <ul style="list-style-type: none"> - piano - mezzoforte - forte • výšku: intervalové vzdialenosti medzi tónmi • farbu: použiť rôzne typy ľudských hlasov – registre tempo v danej skladbe 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšenie základných tónových vlastností: <ul style="list-style-type: none"> - výška - sila - farba 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností pri speve • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert

Kritériá hodnotenia:

- Žiak zaspieval požadovanú učebnú látku- 8- 10 ľudových náročnejších piesní so sprievodom klavíra alebo CD .

Metódy a prostriedky hodnotenia:

Sumatívne – klasifikácia

Formatívne – priebežné, motivačné, poznávacie, konatívne hodnotenie.

Medzipredmetové vzťahy:

- Aplikovať teoretické poznatky z hudobnej náuky.
- Zborový spev, obl . klavír , hudobná náuka, komorný spev – dueta ...

Príloha č. 1

Smutná – Vlková – Hlasová výchova

B.CHladkova , D. SPILKA – Prve kroky – metodická príručka

P. Lochman – Chyby Hlasové techniky a jejích náprava

Doc. Imrich Godin, Dr. Michal Paľovčík – Didaktická technika

CD, DVD, internet – sledovanie rôznych interpretov , porovnávanie speváckej techniky a inšpirácia u každého jednotlivca .

Materiálová a výučbová príprava – notová, literatúra – neustále obohacovanie notovej literatúry , spoznávanie nových skladieb , nebrániť sa ani skladám od súčasných skladateľov

5 zväzkov M. Schneider Trnavský – Slovenské národné piesne

A. Korinská - Piesne pre výchovu spevákov

J.Krčmeryova – Piesne piatich storočí

V. F. Bystrý – 1000 slovenských piesni

D. Kardoš – Piesne o láske

H. Repassyova – M.šimko – Mladým spevákom

F. Kafenda – Piesne

Odporúčanie – Počas štúdia spolupracovať s pedagógmi Konzervatórií a konzultovať pedagogické postupy.